

(ISSN: 2587-0238)

Turkel, A., Dundar, E. & Ahiskali, E.E. (2021). A Research on the Effectiveness of the ELVES Method in the Development of Listening Skill, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(16), 1705-1725.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.402>

Article Type (Makale Türü): Research Article

A RESEARCH ON THE EFFECTIVENESS OF THE ELVES METHOD IN THE DEVELOPMENT OF LISTENING SKILL

Ali TURKEL

Assoc. Prof. Dr., Dokuz Eylul University, İzmir, Turkey, ali.turkel@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-4743-8766

Ebru DUNDAR

Phd.St., Dokuz Eylul University, İzmir, Turkey, ebru.dundar@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1278-3092

Eylem Ezgi AHISKALI

Phd.Res.Asst, Balıkesir University, Balıkesir, Turkey, eylemezgi@balikesir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4471-8228

Received: 05.08.2021

Accepted: 18.11.2021

Published: 19.12.2021

ABSTRACT

In this study, it was aimed to determine the effect of ELVES method on listening success and attitude and to determine students' opinions about this method. In the research, embedded design, one of the mixed research methods in which qualitative and quantitative research methods are used together, was used. While the quasi-experimental design with pretest-posttest control group was used in the quantitative part of the research, the interview technique was used in the qualitative part. Convenience sampling method was used to determine the study group, and the study group of the research consisted of 40 fifth grade students (20 experiment - 20 control) in the 2017-2018 academic year. During the treatment process, the activities structured with the ELVES method were carried out for ten weeks, four course hours a week, for the experimental group, and the activities in the Turkish lesson curriculum were applied to the control group. "Attitude Scale Towards Listening" and "Listening Comprehension Achievement Test" developed by Katrancı (2012) were used as data collection tools. In addition, the "Semi-Structured Interview Form" developed by the researchers was applied to the students in the experimental group to get their opinions on the ELVES method. Descriptive statistics for statistical solutions of quantitative data, t-test for independent samples and analysis of covariance were performed. Content analysis was used in the analysis of qualitative data. At the end of the study, it was found that the effect of the ELVES method on listening success and attitude was positive. With the interviews, it was determined that the experimental group students' opinions about the teaching process were positive. For this reason, it is recommended to use structured listening activities with the ELVES method in Turkish lessons and to introduce the method to Turkish teachers and teacher candidates.

Keywords: Listening skill, effectiveness, ELVES method.

INTRODUCTION

Listening, which is the first skill to be acquired among basic language skills, starts when you are still in the womb and is used at a higher rate than other language skills in all areas of life, forming the basis of communication and acquiring knowledge. The individual learns a lot of information throughout his life, especially the language in which he will learn; acquires and learns by listening to the words and other linguistic elements of the language. According to Karahan (2008), the individual's communication and living by expressing himself depend on listening and then gaining other language skills correctly. Despite this, it is widely believed that there is no need for education about listening in the society because it is an innate skill. However, as Özbay (2011) stated, this opinion that no special training is required for the development of listening skills is wrong. It is stated that listening skill is an innate feature and due to the general view that it will develop spontaneously, listening is ignored within the skill areas (Robertson, 2002). In the studies in the literature, listening skill is described as an "ignored" or "neglected" skill area (Melanloğlu, 2011).

Listening is a complex process, requiring a series of sequential actions. Karabay (2010) describes the listening process as "the individual's awareness of sounds and speech patterns and their attention to them; it continues with recognizing and remembering certain signs and ends with its interpretation". From this point of view, the development of listening skills is possible with a conscious process that requires effort, and individuals need to receive a good listening education in order to reach this awareness. Listening skill, which is important in both academic and daily life, should be developed from the first steps of education. In the Turkish Curriculum (2019), it is stated that the language learning process begins with listening; It is stated that listening is the basis for other skill areas and that listening skill is used in the realization of learning in the educational life of individuals.

Listening skills vary according to the purpose of listening, the environment in which listening is done, the interests and needs of the listeners, and their attitudes. Attitude comes first among the effects that guide behavior in learning a skill. The attitude that creates the feelings, thoughts and behaviors related to any object is very effective in the learning process of individuals. According to Phillips (2003), attitude is a prerequisite for readiness for any activity. For this reason, the education-teaching process is important in the formation and development of attitudes. Considering that listening is the most used skill in this process, individuals' developing positive attitudes towards listening will positively affect their whole lives and increase their listening success.

Depending on the purpose of the listening act, individuals benefit from different listening methods and techniques. ELVES, whose effect on attitude and success was examined in this study, is one of these methods. ELVES; It is a method formed by the combination of the initials of the English words "Excite" "Listen", "Visualize", "Extend" and "Savor" and was developed by Jerry Levesque (1989) to improve listening comprehension skills. According to Swain, Friehe ve Harrington (2004) there are five procedure of ELVES (Excite, Listen, Visualize, Extend and Savor) Strategy used in learning, they are :

- 1) Excite, the listening experience should start with a discussion that focuses on the listener's experience.
- 2) Listen, the listeners are asked to think about their predictions towards the exact point in the story.
- 3) Visualize, students are encouraged to create mental images as they listen to stories. These visual images are shared.
- 4) Extend, students are asked to extend the meaning of the story by bridging past knowledge with the new knowledge gained from the story.
- 5) Savour, this savouring allows for reflection provided for students to reflect on their about what has been read. Time is thoughts and feelings about the story. The savouring might be as simple as a discussion or it might involve an individual or class project.

The oldest study on the ELVES method in the literature is Yangin (1998)'s study on the effectiveness of the ELVES method on listening skills and learning level. Then, the effectiveness of the method on other skills was also investigated by various studies (Çaycı & Demir, 2006; Karakuş, 2018; Erdem, 2018), but the studies conducted with this method are quite limited. For this reason, in this study, it was aimed to determine the effect of ELVES method on listening success and attitude and to determine students' opinions about this method.

METHOD

Research Model

In the research, embedded design, one of the mixed research methods in which qualitative and quantitative research methods are used together, was used. In the research, nested design, one of the mixed research methods, was used as it was aimed to reveal the views of the participants in this process as well as to test the experimental process with practical activities. Thus, with the additional data (qualitative) added to the research, the large design (quantitative) was improved (Creswell & Plano Clark, 2014). While the quasi-experimental design with pretest-posttest control group was used in the quantitative part of the research, the interview technique was used in the qualitative part.

Participants

The study was conducted on 5th grade 40 students who studied at Balıkesir Korucu Regional Boarding Elementary School and had similar achievement levels during the 2017-2018 academic year. Participants of the study, consist of 40 students, including experiment (n = 20) and control (n = 20). The research was run by the one of the researcher of this study who was the active teacher of the students.

Experimental Design

The research was conducted on two groups which was assigned as experimental and control groups by random assignment. While ELVES method activities were run in the experimental group, listening lessons based on the activities in MoNE Turkish coursebook were followed in the control group. Both groups were administered "listening achievement test" and "attitude scale" both prior to and following the intervention. Additionally, semi-structured interview forms were administered to the experimental group at the end of the whole process.

Data Collection Tools and Data Collection Process

On the ground that the research aims at determining the effect of ELVES method on listening attitudes and listening achievement, an attitude scale, an achievement test and an interview form were used to gather data. The tools "Attitudes Towards Listening Scale (ATLS)", "Listening Comprehension Achievement Test (LCAT)" developed and tested for reliability and validity by Katrancı (2012) and the interview form developed by the researchers were administered.

Listening lessons were given to experimental and control groups to collect data for ten weeks and four hours. Ten listening texts consisting of narrative and informative texts were used for the planned listening lessons. Listening lessons with the control group were conducted in accordance with the activities in the Turkish book of Ministry of Education, on the other hand in the experimental group same texts were conducted through activities structured according to ELVES method. Lessons were conducted by the same teacher in both groups.

Data Analysis

This study attempted to determine whether there was a difference between experimental group which followed ELVES method and control group which implemented activities in MoNE Turkish coursebook regarding listening achievement and listening attitudes. Thus, the data were inserted on statistical package software to run related analyses. The independent variable of the research was the ELVES method whereas the dependent variable was students' attitudes towards listening and their listening achievement.

As statistical methods, paired sample t-test was run for the changes of pretest-posttest within groups while independent sample t-test and covariance analysis were used for comparisons between the groups. With regards to descriptive statistics, arithmetic mean, standard deviation, and values of percentage and frequency were displayed. Cronbach's Alpha scores were calculated for the reliability analysis.

The results of the reliability analysis for the scale which was used as the measurement tool was determined as 0.82 in the pre-measurement and 0.72 in the last measurement. Considering the reliability scores, it can be declared that the coefficients obtained in pretest and posttest were sufficient. In tests which measure psychological aspects, a reliability score of 0,70 or above is considered appropriate for the reliability of test scores (Büyüköztürk, 2007). To sum, paired and independent sample t-tests and covariance analysis were run in

the research. When comparing groups' pretest scores, independent sample t-test was used while a covariance analysis was run in comparing groups' scores following the treatment. In addition, a paired sample t-test was run to compare groups' in terms of pre-test and post-test scores internally.

Table 1, presents the results of pre-test scores of control and experimental groups concerning listening attitudes and listening achievement.

Table1. Pre-test Results of Listening Attitudes and Listening Achievement Regarding Control and Experimental Groups

	Group	N	\bar{x}	Std.Dev.	df	t	p	n^2
Listening Attitude	Experimental	20	38.850	5.274	38	6.392	.001	1.920
	Control	20	48.650	4.380				
Listening Achievement	Experimental	20	6.40	1.231	38	1.430	.161	.051
	Control	20	5.75	1.618				

It was observed that there was a statistically significant difference among students' attitudes towards listening scores prior to implementing ELVES method ($t_{(38)} = 6.392, p < .05$). But no statistically significant difference between groups regarding listening achievement levels prior to the implementation of ELVES method was detected ($t_{(38)} = 1.430, p > .05$). According to pretest results of control and experimental groups regarding listening achievement, both groups were equivalent, and the situation is appropriate for an experimental study to be conducted.

In addition, the "Semi-Structured Interview Form" developed by the researchers was applied to the students in the experimental group to get their opinions on the ELVES method.

Ethics Committee Approval

The participants joined the study on a voluntary basis. There is no ethics committee approval because the study took place before 2020.

FINDINGS

1. The Effect of ELVES Method on the 5th Grade Students' Listening Attitudes

In this study the following sub-problems in connection with the question "What is the effect of ELVES method on the 5th grade students' listening attitudes and listening achievement?" were focused on the first sub-problem "Does ELVES method have any effects on the 5th grade students' listening attitudes?". With this view post-test results regarding ELVES method listening attitude scores were presented in Table 2.

Table 2. Post-test Results Listening Attitudes

Group	N	\bar{X}	Corrected \bar{X}
Experimental	20	60.150	61.505
Control	20	55.500	54.145

Prior to the treatment, both control and experimental group were administered “Attitude towards Listening Test”, and a statistically significant difference was detected between groups. Covariance analysis was preferred due to its decreasing effect on error variance and its supplement of great statistical support for groups with differences (Büyüköztürk, 2007). Regarding the mean scores of listening attitude test, experimental group was calculated as $\bar{X} = 60.150$ and the corrected mean was $\bar{X} = 61.505$; in addition, control group was $\bar{X} = 55.500$ while the corrected mean was calculated as $\bar{X} = 54.145$. Accordingly, it can be observed that there was statistically significant difference between control and experimental groups. Table 3 below presents group-based covariance analysis of posttest listening attitude scores corrected in reference to pre-test results.

Table 3. Group-Based Covariance Analysis of Post-test Listening Attitudes Scores Corrected in Reference to Pre-test Results

Source of Variance	Squares Total	df	Squares Mean	F	p	η^2
Pre-test	68.284	1	68.284	9.112	.005	.485
Group	260.998	1	260.998	34.829	.001	
Error	277.266	37	7.494			
Total	134.311	39				

Considering the group-based covariance analysis of posttest listening attitude scores corrected in reference to pretest results presented in Table 3, a statistically significant difference was found between groups ($F_{(1-37)}=34.829, p < .05$). In relation to this finding, in terms of posttest scores of attitude levels, it was evident that experimental group developed more positive attitudes compared to control group; namely, ELVES method proved effective in developing positive attitudes among experimental group.

2. The Effect Of ELVES Method On The 5th Grade Students’ Listening Achievement

In this study were focused on the second sub-problem “Does ELVES method have any effects on the 5th grade students’ listening achievement?”. With this view posttest results of listening achievement with regards to control and experimental groups were presented in Table 4.

Table 4. Post-test Results of Experimental and Control Groups Regarding Listening Achievement

Group	N	\bar{X}	Corrected \bar{X}
Experimental	20	9.250	9.038
Control	20	6.650	6.862

Regarding the mean scores of listening achievement test, experimental group was calculated as $\bar{X} = 9.250$ and the corrected mean was $\bar{X} = 9.038$; in addition, control group was $\bar{X} = 6.650$ while the corrected mean was calculated as $\bar{X} = 6.862$. In connection, it can be observed that there was statistically significant difference between control and experimental groups. Table 5 below presents group-based covariance analysis of post-test listening achievement scores corrected in reference to pre-test results.

Table 5. Group-Based Covariance Analysis of Post-test Listening Achievement Scores Corrected in Reference to Pre-test Results

Source of Variance	Squares Total	df	Squares Mean	F	p	η^2
Pretest	33.418	1	33.418	46.058	.001	.626
Group	44.929	1	44.929	61.886	.001	
Error	26.862	37	.726			
Total	2656	39				

When the information given about group-based covariance analysis of posttest listening achievement scores corrected in reference to pretest results as presented in Table 5 is examined, experimental and control groups indicated the presence of a statistically significant difference between groups ($F_{(1-37)}=61.886$, $p < .05$). In the light of the findings, concerning the posttest scores in terms of achievement levels, it was evidenced that experimental group was more successful than control group; that is, ELVES method positively affected experimental group's development of listening achievement.

3. Students' Views on the Effect of Lessons Taught with the ELVES Method on Listening Attitude and Listening Success

After the experimental study, a semi-structured interview form was applied to 20 students in the experimental group, and the students were asked for their opinions on the effect of the hands-on lessons on their feelings and desires for listening. When the data obtained from the interview forms were examined, all of the students (100%) stated that the ELVES method created a positive attitude towards listening in them.

In addition, one student (S12) said that ELVES positively affected the attitude towards reading as well as listening skills. Again, all of the students (100%) said that the ELVES method increased their listening success. 10 students (50%) stated that the studies with ELVES increased their success in other courses and improved their communication skills in daily life. Although this data is not among the problems of the research, it can be considered as a remarkable result. The answers given by the students regarding the effect of the hands-on lessons on their feelings and desires towards listening support the quantitative data about the attitude, and the answers to the question about the effect on the listening success support the quantitative data on success. For this reason, it can be said that the ELVES method contributes to the attitude towards listening and listening success.

Sample opinions of the students regarding the effect of the lessons taught with the ELVES method on the listening attitude are presented in below:

- "I didn't use to like listening lessons that much. I got sleepy and was bored so much. But now, I am more active, eager, and delighted in listening lessons. This is the reason why my perspective of listening lessons has changed" (S1)

- “I used to get bored of listening to other lessons, but not I’m not bored listening in lessons at all. I also used to be bored when I listened to my friends. I’m not bored anymore.” (S5)
- “In the past, I couldn’t listen and didn’t like listening in classes, but in time, it felt like game. Now, I understand better. Activities were nice.” (S14)
- “I liked the activities very much. I wish we could do more. I used to not like it. I got bored, but with listening activities my mind has developed. I wish we could have more.” (S18)

As seen in the examples about students’ opinions given, student reactions to the effect of ELVES-oriented lessons on their feelings and dispositions towards listening and on their listening achievement supported quantitative data of both attitudes and achievement. Thus, it can be suggested that ELVES method contributed to both attitudes towards listening and listening achievement.

CONCLUSION and DISCUSSION

Upon examining the results regarding the question “Does ELVES method have any effect on 5th grade students’ attitudes towards listening?”, according to their posttest scores of attitude levels, it was found that experimental group had more positive attitude towards listening than control group did. That is, ELVES method increased students’ attitudes towards listening. It was revealed by various studies that different techniques and methods employed in listening education indeed develop students’ listening attitudes. Katrancı (2012) uncovered in a study focusing on listening skill that there was an elevation in students’ listening attitudes through teaching metacognition strategies. In his research that investigated the effect of structured listening activities on listening attitude and listening achievement, Daşöz (2013) found that the activities increased the listening achievement and developed listening attitude. Attitude, as acknowledged, includes affective dimensions such as interest, disposition, and willingness. It would not be plausible to expect learning without the presence of affective readiness. This study, therefore, showed that ELVES method contributed to actualizing these affective dimensions in teaching listening on a significant level; in that, it enabled the emergence of readiness.

When the second sub-problem “Does ELVES method have any effect on 5th grade students’ listening achievement?” is under scrutiny, regarding the achievement test mean scores, the experimental group with a mean score of $\bar{X} = 9.250$ generated $\bar{X} = 9.038$ as the corrected mean while the control group with a mean score of $\bar{X} = 6.650$ revealed the corrected mean of $\bar{X} = 6.862$. Thusly, a statistically significant difference between posttest scores of experimental and control groups. According to this, it was observed that experimental group was more successful than control group considering the posttest achievement scores. In other words, ELVES method played a crucial role in increasing experimental group’s listening achievement. The significant difference emerged between two groups’ posttest results in favor of the experimental group indicated that ELVES method significantly contributed to listening achievement. To ensure listening-related activities to be more effective, it is advised that ELVES method should be used more intensively.

When the results regarding the third sub-question of the study “Is there any statistically significant difference between the experimental group on which ELVES method was implemented and control group which followed MoNE curriculum in terms of pretest-posttest attitude and achievement scores?” are examined;

- a) There was a meaningful increase in both listening attitudes and listening achievement of experimental group students. The effectiveness of ELVES can be evidenced in 55% increase between pretest and posttest attitude mean scores and in 45% elevation of listening achievement.
- b) Concerning the control group which followed MoNE activities, attitudes towards listening went up by 14% while listening achievement levels rose 17%.

To gather data and establish the qualitative dimension of the research, 20 students from the experimental group were administered a semi-structured interview form for the fourth research question “What are the student opinions regarding the effect of ELVES-oriented lessons on listening attitudes?” and the fifth research question “What are the student opinions regarding the effect of ELVES-oriented lessons on listening achievement?”. Upon examination of interview forms and collected student opinions, it turned out that they supported the quantitative side of the study. All of the students (100%) reacted positively to the effect of ELVES method on listening attitude and listening achievement. Among these opinions were that ELVES method not only ensured positive attitude toward listening but also increased listening success in daily life and in other lessons.

These findings supported the results of the study conducted by Yangın (1998) which focused on the effectiveness of ELVES method on listening skill and learning level. In this study, Yangın (1998) found that experimental group students who were involved with ELVES method activities were on a higher level in terms of learning degrees than control group students who followed traditional methods. In addition, Çaycı and Demir (2006) emphasized the effectiveness of ELVES method in their research which investigated the effect of ELVES method on reading and listening comprehension. Furthermore, Karakuş (2018) unearthed that ELVES was quite effective in developing both listening and reading skills. The findings of the research coincide with the findings of the study conducted by Özdener and Eşfer (2009), which showed the positive effects of the computer-aided ELVES method on teaching text to students. According to the findings of another similar study, the lesson plans prepared and applied according to the ELVES method have been very effective in developing the listening skills of elementary school students in the 4th grade, and have also enabled students to actively participate in the Turkish lesson (Erdem, 2018). Similarly, this study reached the conclusion that ELVES method elevated students’ listening achievement and listening attitudes. It was detected that results reported by the research in the literature and findings in this particular research generated matching outcomes.

As a consequence of the study, it was uncovered that ELVES method flourished listening attitude and listening achievement much more than MoNE activities did. Therefore, it is recommended that Turkish teachers would benefit from using ELVES method in their lessons with the 5th grade students.

RECOMMENDATIONS

Following recommendations can be made with regards to developing listening skill in accordance with the results of the study.

1. In the research, it was evidenced that ELVES method was quite effective on attitudes towards listening and listening achievement in Turkish lesson. Therefore, the said method can be used more effectively in lessons. For this purpose, it would be useful to teach this method in Turkish Education departments of the faculties of education. In addition, teachers can be offered seminars about the implementation of this method.
2. This research was conducted on the 5th grade students. It can be put on trial in different grade levels.
3. In implementing the ELVES method, the situation requires students to use language skills such as writing and speaking as well as the use of activities covering various intelligence areas. Therefore, it would be relevant to investigate the effect of ELVES method on basic skills such as writing and speaking skills of students, various intelligence areas, critical thinking, communication, creative thinking, problem solving, etc.
4. The study at hand solely investigated the effect of ELVES method on attitudes towards listening and listening achievement. For this reason, the effect of various methods and techniques on listening achievement and listening attitudes can be focused on in further research.
5. Tools and equipment abundantly involving listening activities developed with the help of ELVES method would be beneficial for primary education teachers and teachers of Turkish.
6. In the qualitative dimension of the research, even though it was not a pursued question, 50% of the students reflected that ELVES also contributed positively to their communication success. Motivated by these comments, it is recommended that further research can conduct studies focusing on the effect of ELVES method on students' communication skills.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, journal ethics rules have been followed. Responsibility for any violations that may arise regarding the article belongs to the author(s).

Author(s) Contribution Rate: All authors contributed equally to the research.

REFERENCES

- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Handbook of data analysis for social sciences*. Pegem A Pub.
- Creswell, J. W. & Plano Clark, V. L. (2014). *Designing and conducting mixed methods research*. (Translate in Turkish. Y. Dede ve S. B. Demir). Anı Pub.

- Çaycı, B., & Demir, M. K. (2006). A comparative research on students with reading comprehension problem. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 4(4), 437-456.
- Daşöz, T. (2013). *Investigating the effect of structured listening activities on 7th grade students' listening attitude, listening anxiety, and level of listening comprehension* [Unpublished MA Dissertation]. Niğde University.
- Erdem, A. (2018). The evaluation of the performed activities according to ELVES method. *Journal of Education and Training Studies*, 6(3), 54-60. DOI: <https://doi.org/10.11114/jets.v6i3a.3158>
- Karabay, A. (2014). Classroom practices of listening texts. *Hacettepe University Journal of Education*, 29(3), 81-94.
- Karahan, B. U. (2018). Examining the relationship of listening and speaking anxieties of Turkish teacher candidates with their listening self-efficacy. *International Online Journal of Educational Sciences*, 10(3), 72-82. DOI: <https://doi.org/10.15345/iojes.2018.03.005>
- Karakuş, E. (2018). Attempting to read Turkmen author Agageldi Allanazarov's "Two Siblings" and "Exam" stories with ELVES method. *Journal of International Language, Literature and Folklore Studies*, 6(15), 247-257. DOI: <http://dx.doi.org/10.12992/TURUK606>
- Katrançlı, M. (2012). *The effect of teaching metacognition strategies on listening comprehension and attitudes towards listening* [Unpublished Doctoral Dissertation]. Hacettepe University.
- MEB (2019). *Türkçe dersi (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı*. Retrived from: <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-T%20Program%C4%B1%202019.pdf>.
- Melanlıoğlu, D. (2011). *Impact of the metacognitive strategy instruction on secondary school students' listening skill* [Unpublished Doctoral Dissertation]. Gazi University.
- Özbay, M. (2011). *Turkish methodology II*. Öncü Publishing.
- Özdener, N. & Eşfer, S. (2009). A comparison of computer-aided elves method and video-aided instruction in text teaching in terms of student success. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 1, 2327–2331. DOI: 10.1016/j.sbspro.2009.01.408
- Phillips, S. L. (2003). *Contributing factors to music attitude in sixth, seventh and eighth grade students*. [Unpublished Doctoral Dissertation]. Iowa University.
- Robertson, A. K. (2002). *Effective listening*. Teha Publishing.
- Swain, K. D., Friehe, M. & Harrington, J. M. (2004). Teaching listening strategies in the inclusive classroom. *Intervention in School and Clinic*, 40(1), 48-54. DOI: <https://doi.org/10.1177/10534512040400010401>
- Yangın, B. (1998). *The effect of ELVES method on developing listening comprehension* [Unpublished Doctoral Dissertation]. Hacettepe University.

DİNLEME BECERİSİNİN GELİŞİMİNDE ELVES YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öz

Bu çalışmada, ELVES yönteminin dinleme başarısı ve tutumuna etkisi ile bu yönetime ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel ve nicel araştırma yönteminin bir arada kullanıldığı karma araştırma yöntemlerinden iç içe desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel bölümünde öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılırken nitel bölümünde görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmış ve araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında beşinci sınıfta okuyan 40 öğrenci (20 deney - 20 kontrol) oluşturmuştur. Uygulama sürecinde deney grubuna on hafta boyunca, haftada dört ders saati olmak üzere, ELVES yöntemi ile yapılandırılan etkinlikler, kontrol grubuna Türkçe dersi öğretim programındaki etkinlikler yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak Katrancı (2012) tarafından geliştirilen “Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Dinlediğini Anlama Başarı Testi” kullanılmıştır. Ayrıca ELVES yöntemine ilişkin görüş almak için deney grubundaki öğrencilere araştırmacılara tarafından geliştirilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” uygulanmıştır. Nicel verilerin istatistiksel çözümleri için betimsel istatistikler, bağımsız örneklemler için t testi ve kovaryans analizi yapılmıştır. Nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda ELVES yönteminin dinleme başarısı ve tutumuna etkisinin olumlu olduğu bulunmuştur. Yapılan görüşmelerle deney grubu öğrencilerinin öğretim sürecine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle Türkçe derslerinde ELVES yöntemiyle yapılandırılmış dinleme etkinliklerinin kullanılması ve yöntemin Türkçe öğretmenlerine, öğretmen adaylarına tanıtılması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: dinleme becerisi, etkililik, ELVES yöntemi.

GİRİŞ

Temel dil becerileri içerisinde ilk edinilen beceri olan dinleme, henüz anne karnındayken başlar ve yaşamın her alanında diğer dil becerilerine göre yüksek oranda kullanılarak iletişimin ve bilgi edinmenin temelini oluşturur. Birey, yaşamı boyunca öğrendiği birçok bilgiyi, en başta da öğrenmeyi gerçekleştireceği dili; dilin sözcüklerini ve diğer dilsel öğelerini dinleyerek edinir ve öğrenir. Karahan'a göre (2008) bireyin iletişim kurması, kendini ifade ederek yaşamını sürdürmesi dinleme ve ardından diğer dil becerilerinin doğru bir biçimde kazanmasına bağlıdır. Buna rağmen, doğuştan gelen bir beceri olması nedeniyle toplumda dinlemeyle ilgili eğitime gereksinim olmadığı kanısı yaygındır. Ancak Özbay (2011)'in da belirttiği gibi dinleme becerisinin geliştirilmesi için özel bir eğitim gerekmediği biçimindeki bu kanı yanlıştır. Dinleme becerisinin doğuştan gelen bir özellik olduğu ve bu kendiliğinden gelişeceği yönündeki genel görüşün de etkisiyle beceri alanları içerisinde dinlemenin göz ardı edildiği belirtilir (Robertson, 2002). Alanyazında yer alan çalışmalarda da dinleme becerisi "göz ardı edilmiş" ya da "ihmal edilmiş" bir beceri alanı olarak nitelendirilir (Melanlıoğlu, 2011).

Dinleme karmaşık bir süreçtir, bir dizi ardışık eylemi gerektirir. Karabay (2010) dinleme sürecini, "bireyin seslerin ve konuşma örüntülerinin farkında olmasıyla ve bunlara dikkat etmesiyle başlar; belli işaretleri tanınması ve hatırlamasıyla sürer ve anlamlandırmasıyla son bulur" biçiminde tanımlamıştır. Buradan hareketle dinleme becerisinin geliştirilmesi çaba gerektiren bilinçli bir süreçle mümkündür ve bireylerin bu bilince varabilmeleri için de iyi bir dinleme eğitimi almaları gerekir. Hem akademik hem gündelik yaşamda önemli olan dinleme becerisinin, eğitimin ilk basamaklarından itibaren geliştirilmesi gereklidir. Türkçe Dersi Öğretim Programında (2019) da dil öğrenme sürecinin dinleme ile başladığını; dinlemenin diğer beceri alanlarına temel oluşturduğunu ve bireylerin eğitim yaşamlarında öğrenmenin gerçekleşmesinde dinleme becerisinin işe koşulduğu belirtilir.

Dinleme becerisi dinleme amacına, dinlemenin yapıldığı ortama, dinleyenlerin ilgi ve gereksinimlerine, tutumlarına göre değişir. Bir becerisinin öğrenilmesinde davranışa yön veren etkilerin başında tutum gelmektedir. Herhangi bir nesneye ilişkin duygu, düşünce ve davranışları oluşturan tutum, bireylerin öğrenme sürecinde oldukça etkilidir. Phillips'e göre (2003) tutum, herhangi bir etkinlik için hazır bulunuşluğun ön koşuludur. Bu nedenle eğitim-öğretim sürecinin tutumların oluşmasında ve gelişmesinde önemlidir. Dinlemenin de bu süreçte en çok kullanılan beceri olduğu düşünülürse bireylerin dinlemeye yönelik olumlu tutum geliştirmeleri bütün hayatlarını olumlu anlamda etkileyecek ve onların dinleme başarılarını artıracaktır.

Dinleme eyleminin amacına göre bireyler farklı dinleme yöntem ve tekniklerinden yararlanılır. Bu çalışmada tutuma ve başarıya etkisi incelenen ELVES de bu yöntemlerden biridir. ELVES; İngilizce "Excite" (Heyecanlandırma), "Listen" (Dinleme), "Visualize" (Görüntülendirme, canlandırma), "Extend" (Geliştirme, ayrıntılandırma) ve "Savor" (Özümseme, belleğe yerleştirme) sözcüklerinin baş harflerinin bir araya gelmesiyle oluşmuş ve dinlediğini anlama becerisinin geliştirilmesi amacıyla Jery Levesque (1989) tarafından geliştirilmiş bir yöntemdir.

Swain, Friehe ve Harrington (2004)'a göre ELVES'i oluşturan bu stratejinin beş aşaması vardır:

1. Merak Uyandırma ve Güdülüne: Dinleme başlamadan önce dinlemeye odaklanan bir tartışma başlatılarak dinlenecek materyale ilişkin tahminler alınır.
2. Dinleme: Dinleyicilerden dinleme materyalindeki tam noktaya yönelik tahminlerini düşünmeleri istenir.
3. Canlandırma: Öğrenciler öyküyü dinlerken zihinsel imgeler yaratmaya teşvik edilirler. Görseller paylaşarak canlandırılmaktadır.
4. Genişletme, Ayrıntılandırma: Öğrencilerden geçmiş bilgileri ile öyküden kazanılan yeni bilgiler arasında köprü kurarak anlam bağına genişletmeleri istenir.
5. Özümseme: Öğrencilerin okuduklarına ilişkin düşünmeleri ve ardından yapılandırılmış bilgileri yansıtmasına izin verilir.

Alanyazında ELVES yöntemine ilişkin yapılmış en eski çalışma Yangın (1998)'in ELVES yönteminin dinleme becerisi ve öğrenme düzeyindeki etkililiğine ilişkin çalışmasıdır. Ardından diğer beceriler üzerinde de yöntemin etkililiği çeşitli çalışmalarla araştırılmıştır (Çaycı ve Demir, 2006; Karakuş, 2018; Erdem, 2018) ancak bu yöntemle yapılan çalışmalara oldukça sınırlıdır. Bu nedenle bu çalışmada ELVES yönteminin dinleme başarısı ve tutumuna etkisi ile bu yöntemle ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma araştırma yöntemlerinden biri olan gömülü desen kullanılmıştır. Araştırmada deneysel süreci uygulamalı olarak etkinliklerle test etmenin yanında bu süreçte yer alan katılımcıların görüşlerini açığa çıkarmak da amaçlandığından karma araştırma yöntemlerinden iç içe desen kullanılmıştır. Böylece araştırmaya eklenen ek verilerle (nitel) birlikte büyük desenin (nicel) iyileştirilmesi sağlanmıştır (Creswell ve Plano Clark, 2014). Araştırmanın nicel kısmında öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılırken, nitel kısmında görüşme tekniği kullanılmıştır.

Katılımcılar

Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Balıkesir Korucu Yatılı Bölge İlköğretim Okulu'nda öğrenim gören ve benzer başarı düzeylerine sahip 40 (deney (n = 20) ve kontrol (n = 20)) 5.sınıf öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma, bu araştırmanın araştırmacılarından ve öğrencilerin öğretmeni olan araştırmacı tarafından yürütülmüştür.

Deney Deseni

Araştırma, bir deney ve bir kontrol grubu olmak üzere yansız atama ile oluşturulmuş iki grup üzerinde yapılmıştır. Deney grubunda; ELVES yöntemi uygulamalarıyla, kontrol grubunda ise; MEB Türkçe ders kitabındaki etkinlikler aracılığıyla dinleme dersleri yürütülmüştür. Her iki gruba da deney öncesi ve sonrası

“dinleme başarı testi” ve “tutum ölçeği” uygulanmıştır. Ayrıca deney grubuna sürecin sonunda yarı yapılandırılmış görüşme formları uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Araştırma ELVES yönteminin dinleme tutumuna ve dinleme başarısına etkisini belirlemeye yönelik olduğu için bu çalışmada tutum ölçeği ve başarı testi ve görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada Katrancı (2012) ‘nın geliştirip güvenilirlik ve geçerliği test ettiği “Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Dinlediğini Anlama Başarı Testi” ve araştırmacılarca hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplamak için deney ve kontrol gruplarına on hafta dört saat dinleme dersi verilmiştir. Planlanan dinleme dersleri için öyküleyici ve bilgilendirici metinlerden oluşan on dinleme metni kullanılmıştır. Kontrol grubu ile Milli Eğitim Bakanlığı Türkçe kitabındaki etkinliklere uygun olarak dinleme dersleri, deney grubunda ise ELVES yöntemine göre yapılandırılmış etkinliklerle aynı metinler işlenmiştir. Her iki grupta da dersler aynı öğretmen tarafından yürütülmüştür.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada ELVES yönteminin uygulandığı deney grubu ile MEB Türkçe ders kitabındaki etkinliklerin kullanıldığı kontrol grubu arasında dinleme başarısı ve dinleme tutumu açısından fark olup olmadığı tespit edilmiştir. Bu amaçla veriler istatistik paket programına girilmiş ve analizler yapılmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni ELVES yöntemi, bağımlı değişkenleri ise dinlemeye yönelik tutum ve dinleme başarısıdır. İstatistiksel yöntemler olarak grup içinde öntest-sontest değişimlerinde bağımlı t testi kullanılırken, gruplar arası karşılaştırmalarda bağımsız t testi ve kovaryans analizi kullanılmıştır. Betimsel istatistik olarak aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde ve frekans değerlerine yer verilmiştir. Güvenirlik analizinde ise Cronbach’s Alpha değerleri kullanılmıştır. Bu amaçla; grupların deney öncesi ön test puanları karşılaştırılırken bağımsız t testi; deney sonrası grupların puanları karşılaştırılırken kovaryans analizi; grupların kendi içindeki ön test ve son test puanlarının karşılaştırılmasında bağımlı t testi kullanılmıştır.

Etik Kurul Onayı

Katılımcıların araştırmaya gönüllülük esasına göre katılmalarına olanak sağlanmıştır. Çalışma 2020'den önce yapıldığı için etik kurul onayı yoktur.

BULGULAR

1. ELVES Yönteminin 5. Sınıf Öğrencilerinin Dinlemeye Yönelik Tutumlarına Etkisi

ELVES yönteminin dinlemeye yönelik tutuma etkisine ilişkin sontest sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Dinlemeye Yönelik Tutum Sontest Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	Düzeltilmiş \bar{X}
Deney	20	60,150	61,505
Kontrol	20	55,500	54,145

Tablo 2’de uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına “Dinlemeye Yönelik Tutum Testi” uygulanmış; gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmüştür. Hata varyansını azaltması ve gruplara arasında fark olması nedeniyle daha büyük bir istatistiksel güç sağladığı için kovaryans analizi tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2007). Dinlemeye yönelik tutum testi ortalamalarına bakıldığında, deney grubu $\bar{X} = 60,150$ düzeltilmiş ortalama ise $\bar{X} = 61,505$ olarak belirlenirken, kontrol grubu $\bar{X} = 55,500$, düzeltilmiş ortalama ise $\bar{X} = 54,145$, olarak belirlenmiştir. Buna göre deney ve kontrol grubu son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu gözlenebilmektedir. Öntest sonuçlarına göre düzeltilmiş son test dinlemeye yönelik tutum puanlarının gruplara göre kovaryans analizi sonuçları Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Öntest Sonuçlarına Göre Düzeltilmiş Sontest Dinleme Tutum Puanlarının Gruplara Göre Kovaryans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	n^2
Öntest	68,284	1	68,284	9,112	0,005	0,485
Grup	260,998	1	260,998	34,829	0,001	
Hata	277,266	37	7,494			
Toplam	134311	39				

Tablo 3’e göre, öntest sonuçlarına göre düzeltilmiş sontest dinlemeye yönelik tutum puanlarının gruplara göre kovaryans analizi incelendiğinde, deney ve kontrol grubu sontest düzeltilmiş ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($F_{(1-37)}=34,829$, $p < .05$). Bu bulguya göre dinlemeye yönelik tutum düzeyleri açısından son test tutum puanlarına göre, deney grubunun kontrol grubundan daha fazla olumlu tutum geliştirdiği görülmüştür. Bir diğer ifade ile deney grubunda dinlemeye yönelik tutumun gelişmesinde ELVES yöntemi etkili olmuştur.

3.2. ELVES Yönteminin 5. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Başarılarına Etkisi

Deney ve kontrol gruplarına ilişkin dinleme başarıları sontest sonuçları Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grupları Dinleme Başarıları Sontest Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	Düzeltilmiş \bar{X}
Deney	20	9,250	9,038
Kontrol	20	6,650	6,862

Tablo 4’te yer alan başarı testi ortalamalarına bakıldığında, deney grubu $\bar{X} = 9,250$ düzeltilmiş ortalama ise $\bar{X} = 9,038$ olarak belirlenirken, kontrol grubu $\bar{X} = 6,650$, düzeltilmiş ortalama ise $\bar{X} = 6,862$ olarak belirlenmiştir. Buna göre deney ve kontrol grubu son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu

görülmektedir. Tablo 5'te ön test sonuçlarına göre düzeltilmiş son test dinleme başarı puanlarının gruplara göre kovaryans analizi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 5. Ön Test Sonuçlarına Göre Düzeltilmiş Son Test Dinleme Başarı Puanlarının Gruplara Göre Kovaryans Analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	n^2
Öntest	33,418	1	33,418	46,058	0,001	0,626
Grup	44,929	1	44,929	61,886	0,001	
Hata	26,862	37	0,726			
Toplam	2656	39				

Tablo 5'te yer alan öntest sonuçlarına göre düzeltilmiş sontest başarı puanlarının gruplara göre kovaryans analizi incelendiğinde, deney ve kontrol grubu son test ortalama başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($F_{(1-37)}=61,886$, $p < .05$). Bu bulguya göre başarı düzeyleri açısından sontest başarı puanlarına göre, deney grubunun kontrol grubundan daha başarılı olduğu görülmüştür. Bir diğer ifade ile deney grubunda dinlemeye yönelik başarının gelişmesinde ELVES yöntemi etkili olmuştur.

3.ELVES Yöntemiyle İşlenen Derslerin Dinleme Tutumuna Ve Dinleme Başarısına Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Deneysel çalışma sonrasında deney grubundaki 20 öğrenciye yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış, öğrencilere ELVESle işlenen derslerin dinlemeye yönelik duygularına ve isteklerine etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. Görüşme formlarından elde edilen veriler incelendiğinde öğrencilerin tamamı (%100) ELVES yönteminin kendilerinde dinlemeye ilişkin olumlu bir tutum oluşturduğunu belirtmiştir. Ayrıca bir öğrenci (Ö12) ELVESin, dinleme becerisinin yanı sıra okumaya ilişkin tutumu da olumlu yönde etkilediğini söylemiştir. Yine öğrencilerin tamamı (%100) ELVES yönteminin dinleme başarılarını artırdığını söylemiştir. 10 öğrenci (%50) ELVES ile yapılan çalışmaların, diğer derslerdeki başarılarını da artırdığını ve günlük yaşamdaki iletişim becerilerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Bu veri araştırmanın problemleri arasında yer alamamakla birlikte dikkat çekici bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

ELVES yöntemiyle işlenen derslerin dinleme becerisine etkisine ilişkin örnek öğrenci görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

- “Ben önceden dinleme derslerinden çok hoşlanmıyordum. Dinlerken uykum geliyordu çok sıkılıyordum. Şimdi ise dinleme derslerinde daha etkin, istekli ve keyifli dinliyorum. Dinleme derslerine bakış açım bu nedenle değişti.” (Ö1)
- “Önceden diğer dersleri dinlemekten çok sıkılıyordum ama şimdi dersleri dinlerken hiç sıkılmıyorum. Önceden arkadaşlarımı dinlerken de sıkılıyordum artık hiç sıkılmıyorum.” (Ö5)
- “Önceden hiç dinleyemiyordum, ders dinlemeyi de sevmiyordum ama zamanla oyun gibi geldi şimdi çok iyi anlıyorum etkinlikler güzeldi.” (Ö14)

- “Etkinlikleri çok sevdim, keşke yine olsaydı, eskiden hiç sevmiyordum sıkılıyordum ama dinleme dersleri ile zihnim gelişti keşke yine olsaydı.” (Ö18)

Öğrencilerin ELVES yöntemiyle işlenen derslerin dinlemeye yönelik duygu ve isteklerine etkisine ilişkin verdiği yanıtlarda görüldüğü gibi tutumla ilgili nicel verileri, dinleme başarılarına etkisine ilişkin soruya verdiği yanıtlar da başarıyla ilgili nicel verileri destekler niteliktedir. Bu nedenle ELVES yönteminin dinlemeye yönelik tutuma ve dinleme başarısına katkısı olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışma sonucunda “ELVES yönteminin 5. sınıf öğrencilerinin dinlemeye yönelik tutumlarına etkisi var mıdır?” birinci alt problemine ilişkin sonuçlar incelendiğinde dinlemeye yönelik tutum düzeyleri açısından sontest tutum puanlarına göre, deney grubunun kontrol grubundan daha fazla olumlu tutum geliştirdiği ve ELVES yöntemi ile öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumlarının yükseldiği görülmüştür. Dinleme eğitiminde uygulanan farklı yöntem ve tekniklerin öğrencilerin dinleme tutumlarını geliştirdiği yapılan farklı çalışmalarca da ortaya konmuştur. Katrancı (2012), dinleme becerisine yönelik yaptığı araştırmada üstbilis stratejileri öğretimi ile öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumlarında artış olduğunu ortaya koymuştur. Daşöz (2013) yapılandırılmış dinleme etkinliklerinin dinleme tutumuna ve dinleme başarısına olan etkisini araştırdığı çalışmasında, yapılan etkinliklerin dinleme başarısını arttırdığı ve dinleme tutumunu geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Tutum bilindiği gibi ilgi, eğilim ve istek gibi duyuşsal boyutları içermektedir. Duyuşsal hazırbulunuşluk gerçekleşmeden öğrenmenin gerçekleşmesini beklemek doğru olmayacaktır. Yapılan bu çalışma ELVES yönteminin dinleme öğretiminde bu duyuşsal boyutların gerçekleşmesine anlamlı düzeyde katkıda bulunduğunu, dolayısıyla hazırbulunuşluğun gerçekleşmesini sağladığını göstermiştir.

Çalışmanın “ELVES yönteminin 5. sınıf öğrencilerinin dinleme başarılarına etkisi var mıdır?” ikinci alt problemine ilişkin sonuçlar incelendiğinde başarı testi ortalamalarında, deney grubu $\bar{X} = 9,250$ düzeltilmiş ortalaması $\bar{X} = 9,038$ olarak belirlenirken, kontrol grubu $\bar{X} = 6,650$, düzeltilmiş ortalaması ise $\bar{X} = 6,862$ olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak deney ve kontrol grubu son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu gözlenmiştir. Buna göre başarı düzeyleri açısından sontest başarı puanlarına göre, deney grubunun kontrol grubundan daha başarılı olduğu görülmüştür. Bir diğer ifade ile deney grubunda dinlemeye yönelik başarının gelişmesinde ELVES yöntemi etkili olmuştur. Dinleme başarısında kontrol grubuyla deney grubu sontest sonuçları arasındaki deney grubu lehine ortaya çıkan anlamlı fark ELVES yönteminin dinleme başarısına anlamlı düzeyde katkı sağladığını göstermektedir. Bu sonuçlar tutumla ilgili sonuçları desteklemektedir. Dinlemeyle ilgili öğretimin daha etkili olması açısından ELVES yönteminin daha yoğun kullanılması önerilebilir. Çalışmanın “ELVES öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubu ile MEB programının uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin öntest – sontest tutum ve dinleme başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark var mıdır?” biçiminde ifade edilen üçüncü alt problemine ilişkin sonuçlar incelendiğinde;

- a) Deney grubundaki öğrencilerin hem dinleme tutumlarında hem de dinleme başarılarında anlamlı derecede artış olmuştur. Ön ve son test ortalama puanları arasında yaklaşık % 55 oranında olumlu tutum gelişmesi, dinleme başarısının da yaklaşık % 45 artması ELVES yönteminin etkililiğini göstermektedir
- b) Kontrol grubundaki öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları MEB etkinlikleri ile yaklaşık %14, dinlemeye yönelik başarıları yaklaşık %17 artmıştır.

Çalışmanın dördüncü alt problemi “ELVES yöntemiyle işlenen derslerin dinleme tutumuna etkisine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” ve “ELVES yöntemiyle işlenen derslerin dinleme başarısına etkisine ilişkin öğrenci görüşleri nasıldır?” şeklinde ifade edilen beşinci alt problemi için deney grubundaki 20 öğrenciden yarı yapılandırılmış görüşme formları ile veri toplanmıştır. Elde edilen veriler araştırmanın nitel boyutunu oluşturmuştur. Görüşme formları ile toplanan öğrenci görüşleri incelendiğinde bunların araştırmanın nicel boyutunu destekler nitelikte olduğu görülmüştür. Öğrencilerin tamamı (%100) ELVES yönteminin dinleme tutumu ve dinleme başarısı üzerindeki etkisine ilişkin olumlu görüş bildirmiştir. ELVESin dinleme üzerinde olumlu bir tutum oluşturduğu ve gerek günlük yaşamda gerekse diğer derslerde dinleme başarısını artırdığı belirtilen görüşler arasındadır.

Çalışmada elde edilen bu sonuçlar daha önce Yangın (1998) tarafından yapılan ELVES yönteminin dinleme becerisi ve öğrenme düzeyindeki etkililiğine ilişkin çalışmasını destekler niteliktedir. Yangın (1998) çalışmasında ELVES yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin öğrenme düzeylerinin, kontrol grubunda geleneksel öğretimin yapıldığı öğrencilerin öğrenme düzeylerinden belirgin oranda yüksek olduğunu saptamıştır. Çaycı ve Demir de (2006) ELVES yönteminin okuduğunu ve dinlediğini anlamaya olan etkisine değindikleri araştırmalarında ELVES yönteminin etkililiğini vurgulamıştır. Yine Karakuş (2018) tarafından yapılan çalışmada da ELVESin hem dinleme hem de okuma becerilerini geliştirmede oldukça etkili olduğu belirtilmiştir. Araştırmanın bulguları, bilgisayar destekli ELVES yönteminin öğrencilere metin öğretimi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyan Özdener ve Eşfer (2009) tarafından yapılan çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Benzer başka bir araştırmanın bulgularına göre ELVES yöntemine göre hazırlanan ve uygulanan ders planları ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerini geliştirmede oldukça etkili olmuş ve öğrencilerin Türkçe dersine etkin katılmalarını sağlamıştır. (Erdem, 2018). Benzer şekilde, bu çalışmada da ELVES yönteminin öğrencilerin dinleme başarısını ve dinleme tutumlarını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazındaki benzer çalışmalara ait sonuçların ve yapılan bu çalışmada ortaya çıkan sonuçların birbirini destekler nitelikte olduğu görülmüştür.

Araştırma sonucunda ELVES yönteminin dinleme tutumunu ve dinleme başarısını MEB etkinliklerine göre daha çok geliştirdiği anlaşılmıştır. Bu nedenle 5. Sınıf düzeyinde Türkçe öğretmenlerinin dinleme derslerinde ELVES yöntemi kullanmaları yararlı olacaktır.

ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçlarına göre dinleme becerisinin geliştirilmesine yönelik olarak aşağıdaki öneriler getirilebilir:

1. Yapılan araştırmada ELVES yönteminin Türkçe dersinde dinlemeye yönelik tutum ve dinleme başarısı üzerinde oldukça etkili olduğu ortaya konulmuştur. Bu nedenle adı geçen yöntem derslerde daha etkin bir biçimde kullanılabilir. Bu amaçla eğitim fakültelerinin Türkçe öğretmenliği bölümlerinde bu yöntemin öğretilmesinde yarar vardır. Ayrıca öğretmenlere bu yöntemin uygulamasıyla ilgili seminerler verilebilir.
2. Bu araştırma ortaokul 5. Sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırma diğer sınıf düzeylerinde de uygulanabilir.
3. ELVES yönteminin uygulanmasında öğrencilerin konuşma yazma gibi dil becerilerini yoğun bir şekilde kullanmalarının yanı sıra çeşitli zekâ alanlarına yönelik etkinliklerin de yoğunlukla kullanılması söz konusudur. Bu nedenle ELVES yönteminin öğrencilerin yazma ve konuşma, becerilerine, çeşitli zekâ alanlarına, eleştirel düşünme, iletişim, yaratıcı düşünme, problem çözme vb. temel becerilere etkisinin araştırılması yararlı olacaktır.
4. Yapılan çalışmada yalnızca ELVES yönteminin dinlemeye yönelik tutuma ve dinleme başarısına etkisi araştırılmıştır. Farklı yöntem ve tekniklerin de öğrencilerin dinleme başarısı ve dinleme tutumu üzerindeki etkisi araştırılabilir.
5. ELVES yöntemiyle hazırlanmış dinleme etkinliklerini bolca içeren araç-gereçler öğretmen adayları, sınıf öğretmenleri ve Türkçe öğretmenleri için yararlı olacaktır.
6. Araştırmanın nitel boyutunda sorulan bir soruya verdikleri yanıtta öğrencileri %50'si kendilerine sorulmadığı halde ELVESin iletişim başarılarına da katkısı olduğu görüşünü yansıtmışlardır. Bu değerlendirmeden hareketle ELVES yönteminin iletişim becerisine etkisine yönelik araştırmalar yapılabilir.

ETİK METNİ

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Araştırmaya tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

KAYNAKÇA

Büyüköztürk, ř. (2007). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Pegem A Yayıncılık.

Creswell, J. W. ve Plano Clark, V. L. (2014). *Karma yöntem araştırmaları tasarımı ve yürütülmesi*. (ev. Y. Dede ve S. B. Demir). Anı Yayıncılık.

aycı, B. ve Demir, M. K. (2006). Okuma ve anlama sorunu olan öğrenciler üzerine karşılaştırmalı bir alışma.

Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4 (4) , 437-458.

- Daşöz, T. (2013). *Yapılandırılmış dinleme etkinliklerinin 7. sınıf öğrencilerinin dinleme tutumlarına, dinleme kaygılarına ve dinlediğini anlama düzeylerine etkisinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Niğde Üniversitesi.
- Erdem, A. (2018). The evaluation of the performed activities according to ELVES method. *Journal of Education and Training Studies*, 6(3), 54-60. DOI: <https://doi.org/10.11114/jets.v6i3a.3158>
- Karabay, A. (2014). Dinleme metinlerinin sınıf içi uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(3), 81-94.
- Karahan, B. U. (2018). Examining the relationship of listening and speaking anxieties of Turkish teacher candidates with their listening self-efficacy. *International Online Journal of Educational Sciences*, 10(3), 72-82. DOI: <https://doi.org/10.15345/iojes.2018.03.005>
- Karakuş, E. (2018). Türkmen yazar Agageldi Allanazarov'un "İki Kardeş" ve "Sınav" adlı hikâyelerini "ELVES" yöntemiyle okuma denemesi. *Journal of International Language, Literature and Folklore Studies*, 6(15), 247-257. DOI: <http://dx.doi.org/10.12992/TURUK606>
- Katranç, M. (2012). *Üstbiliş stratejileri öğretiminin dinlediğini anlama becerisine ve dinlemeye yönelik tutuma etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- MEB (2019). Türkçe dersi (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı. Erişim adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-T%20Program%C4%B1%202019.pdf>.
- Melanlioğlu, D. (2011). *Üstbiliş strateji eğitiminin ortaokul öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Özbay, M. (2011). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Öncü Yay.
- Özdener, N. ve Eşfer, S. (2009). A comparison of computer-aided ELVES method and video-aided instruction in text teaching in terms of student success. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 2327-2331. DOI: 10.1016/j.sbspro.2009.01.408
- Phillips, S. L. (2003). *Contributing factors to music attitude in sixth, seventh and eighth grade students* [Unpublished Doctoral Dissertation] Iowa University.
- Robertson, A. K. (2002). *Effective listening*. Teha Publishing.
- Swain, K. D., Friehe, M. ve Harrington, J. M. (2004). Teaching listening strategies in the inclusive classroom. *Intervention in School and Clinic*, 40(1), 48-54.
- Yangın, B. (1998). *Dinlediğini anlama becerisini geliştirmede elves yönteminin etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.